

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2019. gada 6. augustā Nr.1-6/11
Uz Nr.1-04/243-pav 05.07.2019.

**Latvijas Republikas Satversmes tiesas
tiesnesim J.Neimanim**
tiesa@satv.tiesa.gov.lv

*Par tiesībsarga viedokli Satversmes tiesas
lietā Nr.2019-08-01*

Tiesībsarga birojā ir saņemts Satversmes tiesas lēmums lietā Nr.2019-08-01 „Par Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrās daļas un 19.panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92.panta otrajam teikumam un 101.panta pirmajam teikumam”, kurā tiesībsargs tiek aicināts rakstveidā izteikt viedokli par apstrīdēto normu atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92.panta otrajam teikumam un 101.panta pirmajam teikumam.

Pamata fakti Satversmes tiesas lietā

No lūgumam pievienotās pieteicēja Jura Juraša (turpmāk – pieteicējs) konstitucionālās sūdzības izriet, ka 2016.gada 29.jūlijā tika uzsākts kriminālprocess Nr.12812001116 par iespējama noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 94.pantā, tas ir, par valsts noslēpuma apzinātu izpaušanu. 2017.gada 12.maijā pieteicējs minētajā krimināllietā tika atzīts par aizdomās turēto.

Lai arī 2017.gada 15.jūnijā prokuratūra pieņēma lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu, 2017.gada 25.augustā Ģenerālprokuratūras Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļas virsprokurors nolēma atcelt 2017.gada 15.jūnija lēmumu un krimināllietu atgriezt izmeklēšanas iestādei izmeklēšanas turpināšanai.

2018.gada 6.oktobrī notika 13.Saeimas vēlēšanas, kurās pieteicējs tika ievēlēts par Saeimas deputātu.

2019.gada 8.janvārī kriminālprocesa Nr.12812001116 materiāli tika nosūtīti prokuroram jautājuma izlemšanai par kriminālvajāšanas uzsākšanu pret pieteicēju.

2019.gada 18.janvārī prokurors nosūtīja Saeimai ierosinājumu atļaut pieteicēja kriminālvajāšanu.

2019.gada 31.janvārī Saeima pieņēma lēmumu atļaut J.Juraša kriminālvajāšanu.

Pieteicējs uzskata, ka Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrā daļa un 19.pants aizliedz ieņemt viņam deputāta amatu un pildīt deputāta pienākumus līdz brīdim, kamēr pret viņu tiks izbeigta kriminālvajāšana un kamēr stāsies spēkā notiesājošs spriedums.

Lēmumam, ar kuru Saeima atļāva pieteicēja kriminālvajāšanu, ir sodam vai drošības līdzeklim pielīdzināms raksturs. Pieteicēja ieskatā aizliegums ieņemt deputāta amatu pamatots ar Saeimā pieņemtu politisku lēmumu, lai gan drošības līdzekli piemēro un personu par vainīgu atzīst likumā noteiktā kārtībā. Pieteicējs norāda, ka Saeimas pieņemtais politiskais lēmums nav pārsūdzams un tam nav nepieciešama motivācija, kas izslēdz jebkādu tiesiskuma un pamatotības kontroli. Apstrīdētās normas var izmantot pret Saeimas deputātiem vērstās politiskās apsūdzībās, jo tādā veidā var panākt viņu atcelšanu no amata ilgi pirms tiesas sprieduma spēkā stāšanās. Pieteicējs uzsver, ka politisko lēmumu deputāti pieņem, neiepažīstoties ar krimināllietas materiāliem, tādēļ tā pieņemšana no seku viedokļa rupji pārkāpj nevainīguma prezumpciju. Apstrīdētajās normās noteiktais līdzeklis nediferencē to, vai kriminālprocess pret personu uzsākts saistībā ar viņa kā deputāta pienākumu pildīšanu vai par apstākļiem, kas ir pilnīgi nesaistīti ar šo pienākumu pildīšanu. Rezultātā deputāts var tikt faktiski pirms laika atbrīvots no amata par tādiem nodarījumiem, kas neattiecas uz viņa amatu un to neietekmē.

Apstrīdētā tiesību norma

Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrā daļa noteic, ka „ja Saeima piekrīt kriminālvajāšanas uzsākšanai pret Saeimas locekli, attiecīgais Saeimas loceklis zaudē tiesības piedalīties Saeimas un tās komisiju, kā arī citu to institūciju sēdēs, kurās Saeima viņu ir ievēlējusi vai apstiprinājusi, līdz kriminālvajāšanas izbeigšanai vai līdz brīdim, kad stājas spēkā notiesājošs tiesas spriedums. Šajā laikā prokuratūrai un tiesai ir tiesības piemērot attiecīgajam Saeimas loceklim visus kriminālprocesuālajos likumos noteiktos piespiedu līdzekļus.”

Saeimas kārtības ruļļa 19.pants noteic, ka, „ja deputāts uz šā likuma 17.panta pamata ir atstādināts no piedalīšanās Saeimas darbā, atstādināšanas laikā viņš zaudē tiesības uz un 14.pantā paredzēto kompensāciju, bet mēnešalgu viņam izmaksā piecdesmit procentu apmērā. Ja deputātam tiek piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums, viņam uz apcietinājumā pavadīto laiku tiek pārtraukta arī mēnešalgas izmaksa. Ja krimināllieta izbeigta, nekonstatējot deputāta vainu, vai arī deputāts tiek attaisnots, viņš saņem visu par atstādināšanas laiku viņam neizmaksāto mēnešalgu, kā arī un kompensācijas.”

Satversmes 101.panta pirmais teikums noteic, ka ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu, savukārt Satversmes 92.panta otrais teikums noteic, ka ikviens uzskatāms par nevainīgu, iekams viņa vaina nav atzīta saskaņā ar likumu.

Par Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrās daļas atbilstību Satversmes 92.pantam

Tiesībsarga ieskatā Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrā daļa neskar Satversmes 92.panta otrajā teikumā noteikto nevainīguma prezumpciju.

Saeimas piekrišana kriminālvajāšanas uzsākšanai pret Saeimas deputātu un no šā lēmuma izrietošie ierobežojumi nenozīmē to, ka Saeimas ieskatā deputāts ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu un deputāts ir atzīts par vainīgu, pirms par to lēmis prokurors priekšrakstā par sodu vai tiesa. Ikvienu persona ir uzskatāma par nevainīgu (nesodītu), iekams viņas vaina nav atzīta saskaņā ar likumu. Minētais kriminālprocesa princips ir attiecināms arī uz gadījumiem, ja saistībā ar uzsākto kriminālprocesu ir noteikti tiesību ierobežojumi Saeimā ievēlētām deputātām.

Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrajā daļā un 19.pantā ietvertais regulējums neskar nevienu no Satversmes tiesas 2006.gada 23.februāra spriedumā lietā Nr.2005-22-01 4. un 5.punktā minētajiem nevainīguma prezumpcijas principu veidojošajiem elementiem.¹ Līdz ar to, nepastāvot aizskārumam, nav iemesla samērīguma kritērija izvērtējumam.

Satversmes 92.panta otrais teikums ļauj noteikt personai pagaidu ierobežojumus amata pienākumu izpildē, tiktāl, ciktāl šādus ierobežojumus pieļauj citas Satversmes normas. Līdz ar to iespējamais Saeimas deputāta pamattiesību ierobežojums nebūtu analizējams Satversmes 92.panta otrā teikuma, bet gan Satversmes 101.panta pirmās daļas kontekstā.

Nevainīguma prezumpcijas princips primāri attiecas uz personas vainas izvērtējumu krimināllietas ietvaros, nevis regulē jautājumus, kas saistīti ar amata pienākumu izpildi krimināllietas izskatīšanas gaitā. Līdz ar to pati par sevi šādu pagaidu ierobežojumu amatu pildīšanā noteikšana krimināllietas izskatīšanas laikā nerada Satversmes 92.panta otrajā teikumā ietvertās nevainīguma prezumpcijas pārkāpumu un neskar Satversmes 92.panta piemērošanas jomu. Attiecīgi minētie ierobežojumi ir primāri izvērtējami Satversmes 101.pantā noteikto tiesību uz valsts dienestu kontekstā.

Par Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrās daļas un 19.panta atbilstību Satversmes 101.pantam

Satversmes tiesas lietā Nr.2019-08-01 apstrīdētās tiesību normas paredz ierobežojumu pieteicējam Satversmes 101.pantā noteikto tiesību realizēšanā. Lietā nepastāv strīds, ka apstrīdētās normas ir pieņemtas un izsludinātas Satversmē un Saeimas kārtības rullī noteiktajā kārtībā. Tas, kam konkrētajā Satversmes tiesas lietā būtu jādod vērtējumu, ir, vai ierobežojums, kas vērsts uz demokrātiskas valsts iekārtas aizsardzību, ir samērīgs.

Satversmes 101.pants nosaka, ka ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā kārtībā un veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu. Tādējādi Satversmes 101.pantā nostiprinātās tiesības ir ļoti svarīgas tiesības, kas kalpo kā garants demokrātiskas iekārtas pastāvēšanai un ir vērstas uz

¹ Satversmes tiesas 2006.gada 23.februāra sprieduma lietā Nr.2005-22-01 secinājumu daļas 4.punkts skaidro, ka nevainīguma prezumpciju veido trīs elementi:

- 1) tā aizsargā personu, lai to neatzītu par vainīgu, kamēr tās vaina nav pierādīta saskaņā ar likumu. It īpaši šis princips ir saistošs kriminālprocesa virzītājiem – izmeklētājam, prokuroram, tiesnesim;
- 2) personai nav jāpierāda savs nevainīgums. Vainas pierādīšanas nasta gulstas uz procesa virzītāju – izmeklētāju un prokuroru;
- 3) visas saprātīgās šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kas ir apsūdzēta. Nereabilitējoša nolēmuma (arī notiesājoša sprieduma) pamatā jābūt likumā noteiktajā kārtībā konstatētiem pierādījumiem, nevis pieņēmumiem.

demokrātiskas valsts iekārtas leģitimitātes nodrošināšanu.² Tiesības piedalīties valsts dienestā nostiprinātas arī vairākumā starptautisko cilvēktiesību dokumentu, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk - ANO) Vispārējās cilvēka tiesību deklarācijas 21.pantā, kā arī ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 25.pantā.

Satversmes tiesa ir analizējusi gadījumus, kad indivīda darbs būtu kvalificējams kā valsts dienests, un uzsvērusi šajā sakarā, ka būtu vērtējamās funkcijas, ko pilda persona, un ierobežojumi, kas noteikti sakarā ar amata pildīšanu. Tiesa norādīja, ka valsts dienests ir publiski tiesisks stāvoklis, kurā atrodas persona, kam uzticēta valsts uzdevumu pildīšana un kuras darba mērķis ir cieši saistīts ar valsts uzdevumu pildīšanu.³

Satversmes 101.panta pirmā daļa negarantē personas tiesības uz konkrētu amatu valsts dienestā⁴ un šādas tiesības nav uzskatāmas par absolūtām, jo Satversmes 101.pants paredz šo tiesību izmantošanas nosacījumu – „likumā paredzētā veidā”.⁵ Tāpat Satversmes tiesa ir noteikusi, ka 101.panta pirmā daļa vispārīgi paredz personas tiesības turpināt valsts dienestu, ja vien nepastāv saprātīgs un objektīvs pamats atbrīvošanai no valsts dienesta.⁶ Tādējādi minētā norma paredz tiesības personai, bet norāda uz to, ka likumdevējs šīs tiesības var ierobežot.

Deputātam ir uzticēts augsts amats un valstiski svarīgi pienākumi, tādēļ no viņa var prasīt, lai viņa reputācija būtu nevainojama un viņš sabiedrības priekšā nestu atbildību par savu darbību, tai skaitā par darbību, kas nav tieši saistīta ar viņa pienākumu izpildīšanu.⁷

Valsts interesēs būtu panākt, ka no prokuratūras pret deputātu celtās apsūdzības noziedzīga nodarījuma izdarīšanā tiktu ātrāk izskatītas tiesā, un tiktu kļiedētas šaubas, ka parlamenta darbībā piedalās persona, kas notiesāšanas gadījumā nedrīkstētu ieņemt attiecīgu amatu.

Pieteicēja lietā tiesībsargs varētu kritiski vērtēt apstākli, ka tādā būtiskā noziegumā kā valsts noslēpuma izpaušana, kur prokuratūrai ir bijuši pietiekami pierādījumi, lai lūgtu Saeimai atļauju uzsākt kriminālvajāšanu, lieta kopš 2016.gada nav iztiesāta, un lietā nav pieņemts spriedums pat pirmās instances līmenī.

2016.gadā tiesībsargs sniedza atzinumu pārbaudes lietā Nr.2016-9-4H, kur tika izvērtēta identiska sūdzība, un minētās pārbaudes lietas ietvaros apkopoja vairāku ekspertu vērtējumu par apstrīdēto normu atbilstību Satversmes 92. un 101.pantiem:

* Biznesa augstskolas “Turība” profesors Dr.iur. Aivars Endziņš savā slēdzienā norādīja, ka “Saeimas reputācija jau šobrīd ir zema, un katrs gadījums, kad Saeima kādu no saviem locekļiem izdod kriminālvajāšanas uzsākšanai, šo reputāciju tikai pasliktina. Ja kriminālvajāšanai izdots Saeimas deputāts var aktīvi izmantot Saeimas tribīni vai dalību komisiju sēdēs, tas var tikai padziļināt plaisu starp Saeimu un vēlētājiem. Tādējādi likumdevēja iniciatīvas ceļā piedāvātajam priekšlikumam, noteikt ierobežojumus deputātiem, pret kuriem uzsākts kriminālprocess, turpināt pilnvaru realizēšanu, ir saskatāms leģitīms mērķis”;

² Satversmes tiesas 2000.gada 30.augusta spriedums lietā Nr.2000-03-01, secinājumu daļas 1.punkts.

³ Satversmes tiesas 2007.gada 18.oktobra spriedums lietā Nr.2007-03-01, secinājumu daļas 10.punkts.

⁴ Satversmes tiesas 2007.gada 18.oktobra spriedums lietā Nr.2007-03-01, secinājumu daļas 14.punkts.

⁵ Satversmes tiesas 2000.gada 30.augusta spriedums lietā Nr.2000-03-01, secinājumu daļas 1.punkts.

⁶ Satversmes tiesas 2007.gada 18.oktobra spriedums lietā Nr.2007-03-01, secinājumu daļas 14.punkts.

⁷ Kārlis Dišlers „Latvijas valsts varas orgāni un viņu funkcijas”, Rīga, 2004, 89 lpp.

* Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes asoc.prof. Dr.iur. Annija Kārklīņa vērta uzmanību uz to, ka Satversmes 101.panta kontekstā ir svarīgi nošķirt tiesības uz pieeju valsts dienestam (piemēram, priekšnoteikumus, lai persona varētu pildīt attiecīgo amatu un turpināt pildīt amatu) no attiecīgā amata pilnvaru apjoma. Satversmes 101.pants aizsargā pamattiesības uz pieeju valsts dienestam, bet neparedz tiesības prasīt noteiktu pilnvaru apjomu vai to īstenošanas kārtību. Attiecīgi amata pilnvaras saskaņā ar Satversmes 101.pantu ir īstenojamas “likumā paredzētajā veidā”. Proti, veids, kādā īstenojams amats, ir, nevis konstitucionāli aizsargāta cilvēku pamattiesība, bet gan pēc likumdevēja ieskatiem izlemjams jautājums. Tādējādi Satversmes 101.pants nepiešķir personai tiesības prasīt lielākas amata pilnvaras vai iebilst pret to, ka zināmos apstākļos amata pilnvaras tiek ierobežotas. Tā kā Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrā daļa neierobežo tiesības uz personas pieeju Saeimas deputāta amatam, bet tikai nosaka šo tiesību īstenošanas apjomu, tiesību norma neierobežo Satversmes 101.pantā noteiktās pamattiesības.

Saeimas deputāta dalība Saeimas darbā vienlaikus ir gan cilvēka pamattiesību, gan arī institucionālo konstitucionālo tiesību jautājums. No vienas puses, Satversmes 101.panta pirmā daļa garantē tiesības pildīt valsts dienestu, tostarp Saeimas deputāta amatā. Līdzīgi arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 1.protokola 3.pants garantē ievēlētam parlamenta deputātam tiesības par tādu palikt.⁸ Savukārt, no otras puses, Satversmes 21.panta pirmais teikums paredz, ka Saeima iekšējās darbības un kārtības noteikšanai izstrādā sev kārtības rullī. Satversmes tiesa ir atzinusi, ka no šīs Satversmes normas izriet parlamenta suverenitātes princips, proti, Saeima pati sev noteic darba organizācijas kārtību.⁹ Attiecībā uz Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrās daļas pirmo teikumu ir vērā ņemams Satversmes 21.pantā ietvertais parlamenta suverenitātes princips. Proti, pati Saeima savā kārtības rullī ir tiesīga noteikt, kādā veidā Saeimas deputāts, kurš ir izdots kriminālvajāšanai, var piedalīties Saeimas darbā. Šajā ziņā pastāv plaša Saeimas rīcības brīvība, iekams tās paredzētais regulējums nav acīmredzami nesamērīgs un atbilst demokrātiskas tiesiskas valsts principiem.

Arī Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir atzinusi, ka Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 1.protokola 3.pants piešķir dalībvalstīm plašu rīcības brīvību šo tiesību izmantošanā.¹⁰ Līdz ar to Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrās daļas pirmais teikums ierobežo Satversmes 101.panta pirmajā daļā paredzētās tiesības pildīt valsts dienestu. Tomēr šis ierobežojums ir noteikts Satversmes 21.panta pirmā teikuma ietvaros, kur likumdevējs bauda plašu rīcības brīvību attiecīgā jautājuma regulēšanā.

Tiesībsargs uzskata, ka personai noteiktie ierobežojumi pildīt amata pienākumus var tikt vērtēti Satversmes 101.pantā noteikto tiesību kontekstā. Tomēr, izvērtējot ierobežojuma tiesiskumu, ir jāņem vērā parlamenta suverenitātes princips, kas atstāj Saeimai plašu rīcības brīvību, lemjot par amata veikšanas ierobežojumu apmēru noteikšanu. Personas tiesību ierobežojums, ievērojot likumdevēja rīcības brīvību, var būt prettiesisks tikai tad, ja konkrētais regulējums ir acīmredzami nesamērīgs un neatbilst demokrātiskas tiesiskas valsts principiem.

⁸ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2016.gada 24.maija sprieduma lietā Paunovic and Milivojevic v. Serbia, 58.p.

⁹ Satversmes tiesas 1998.gada 13.jūlija sprieduma lietā Nr.03-04(98) secinājumu daļas 2.punkts.

¹⁰ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2016.gada 24.maija sprieduma lietā Paunovic and Milivojevic v. Serbia, 59.p.

Izvērtējot Saeimas deputātiem noteikto liegumu piedalīties Saeimas un Saeimas komisiju sēdēs pēc izdošanas kriminālvajāšanas uzsākšanai, jāsecina, ka tas nenozīmē, ka deputātam ir pilnībā liegtas tiesības pildīt deputāta pienākumus.

Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrajā daļā ir noteikti tikai trīs Saeimas deputāta amata pienākumi, kurus Saeimas deputāts nevar veikt, ja ir ticis izdots kriminālvajāšanai. Minētie pienākumi neaptver visus deputāta pienākumus.

Turklāt jāatzīmē, ka ierobežojums deputātiem ir noteikts tikai uz kriminālprocesa izskatīšanas laiku. Šis ierobežojums neskar pārējās Satversmē un Saeimas kārtības rullī noteiktās tiesības, piemēram, tiesības iesniegt priekšlikumus, kopā ar citiem deputātiem iesniegt likumprojektus, izmantot Saeimas darba telpas un Saeimas Administrācijas sniegto atbalstu, nodarbināt Saeimas deputāta palīgu, veikt saziņu ar vēlētājiem. Līdz ar to nevar konstatēt, ka personai tiesības pildīt amata pienākumus būtu atņemtas pilnībā, kas ļautu konstatēt ierobežojuma acīmredzamu nesamērīgumu.

Papildus tiesībsargs vēlētos vērst uzmanību uz to, ka Latvija, salīdzinot ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, paredz stingrākus amata pildīšanas ierobežojumus deputātiem, kas ir izdoti kriminālvajāšanas uzsākšanai, un šis arguments varētu būt izvirzīts kā pamats ierobežojuma pārskatīšanā. Tomēr šeit pat būtu jāatzīmē, ka minētais ir politiska izšķiršanās, un kā pretarguments tam varētu tikt minēts tas, ka Satversmes tiesa jau iepriekš ir norādījusi, ka citu valstu tiesiskais regulējums, risinot atsevišķus jautājumus Latvijas tiesību sistēmā, nevar tikt piemērots tieši, izņemot likumā norādītos gadījumus. Salīdzinošo tiesību analīzē vienmēr jāņem vērā atšķirīgais tiesiskais, sociālais, politiskais, vēsturiskais un sistēmiskais konteksts.¹¹

Apstākļi, ka citās Eiropas Savienības dalībvalstīs pastāv atšķirīgs normatīvais regulējums, nepierāda acīmredzamu nesamērīgu personas tiesību ierobežojumu.

Tiesībsarga ieskatā, acīmredzami prettiesiska būtu tiesību norma, kas liegtu personai, pret kuru ierosināts kriminālprocess, kandidēt deputāta amatam, vai noteiktu tūlītēju amata zaudēšanu gadījumā, ja Saeima sniegtu atļauju kriminālprocesa veikšanai pret personu. Konkrētajā situācijā tiesības pildīt deputāta pienākumus pieteicējam netiek atņemtas pilnībā, bet tiek noteikti ierobežojumi to veikšanā, kas, ievērojot likumdevēja rīcības brīvību, ir pieļaujami plašā mērā.

Pārbaudot Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrās daļas pirmā teikuma un 19.panta atbilstību Satversmes 101.panta pirmajai daļai, vērā jāņem likumdevējam piešķirtā rīcības brīvība attiecīgā jautājuma regulēšanā. Likumdevējam ir plašas iespējas izvērtēt attiecīgā ierobežojuma nepieciešamību un lietderību, kā arī apsvērt iespējas pilnveidot attiecīgo regulējumu. Tiesībsargs vēlas uzsvērt, ka normatīvā regulējuma pilnveides nepieciešamība ir politiski izvērtējams jautājums.

Apkopotā informācija par tiesisko regulējumu citās Eiropas Savienības dalībvalstīs norāda, ka Latvijas normatīvais regulējums nav vienīgais veids, kādā efektīvi var tikt organizēts parlamenta darbs. Tomēr, kā to atzinusi Satversmes tiesa, izvēloties starp vairākiem potenciāli piemērotiem līdzekļiem leģitīmā mērķa sasniegšanai, likumdevējam ir vērtēšanas un lemšanas privilēģija, un ir jāvērtē apstrīdētās normas atbilstība Satversmē noteiktajām pamattiesībām, bet nevis jāaizstāj likumdevēja rīcības brīvība ar savu viedokli par racionālāko tiesisko risinājumu.¹² Līdz

¹¹ Sk., piemēram, Satversmes tiesas 2007.gada 8.jūnija sprieduma lietā Nr.2007-01-01 24.1.punktu un 2009.gada 3.jūnija sprieduma lietā Nr.2008-43-0106 10.6.punktu.

¹² Sk., Satversmes tiesas 2005.gada 15.februāra sprieduma lietā Nr.2004-19-01 7.5.punktu.

ar to, izvērtējot tiesību normas atbilstību Satversmē noteiktajām pamattiesībām, jāatzīst, ka konkrētajā situācijā Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrajā daļā un 19.pantā noteiktie ierobežojumi nav acīmredzami nesamērīgi, tādējādi, pat pastāvot personai saudzējošākam regulējumam, konkrēta regulējuma izvēle tomēr saglabājas likumdevēja rīcības brīvības ietvaros.

Ņemot vērā augstāk izklāstītos argumentus, uzskatu, ka Saeimas kārtības ruļļa 17.panta otrajā daļā un 19.pantā noteiktie ierobežojumi ietilpst Satversmes 101.pantā ietvertās likumdevēja rīcības brīvības ietvaros.

Ar cieņu
tiesībsargs

J.Jansons

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.